

Vergeforeningen *Følgesvennen*  
v/Hilde Krogh  
Friis` gate 6  
0187 Oslo

|                                                        |      |
|--------------------------------------------------------|------|
| BARNE-, LIKESTILLINGS- OG<br>INKLUDERINGSDEPARTEMENTET |      |
| 710                                                    |      |
| 315-2011                                               |      |
| 201100193                                              | -118 |

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet  
Postboks 8036 Dep.

Oslo, 29.04.2011

0030 Oslo

### **Høringssvar: Forslag til bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting**

Vergeforeningen er en forening for verger/hjelpeverger for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger og har således stor interesse for de forslag som departementet fremmer.

Når det gjelder de enslige mindreårige påpeker departementet at kun hver 6. mindreårige i 2010 ble bosatt innen fristen på 3 måneder. Når det i det samme året var en gjennomsnittlig ventetid på 5,7 måneder, betyr dette at mange har måttet vente mye lenger enn målsettingen på 3 måneder.

Vi har med stor interesse lest og notert oss den bakgrunnen departementet presenterer i kapitlene I – V.

I det følgende vil vi konsentrere oss om **kapittel Vi**:

#### Punkt 1

Vi mener at bosettingsbehovet må fastsettes flere ganger i året av "Nasjonalt utvalg for mottak og bosetting av flyktninger" på bakgrunn av hyppigere prognoser fra "Beregningsgruppen". Selv om det etter dagens ordning kan foretas endring opp eller ned i bosettingsbehovet dersom Beregningsgruppen melder fra til Nasjonalt utvalg om endrede prognoser, ville vi finne det naturlig – særlig overfor enslige mindreårige – at Nasjonalt utvalg for eksempel kunne ha kvartalsvise møter for derigjennom å sikre interessene for denne gruppen. (Konferer KS` forslag i brev av 3/1-1,1 kulepunkt nr. 3).

Vi mener dermed at departementets forslag om fastsettelse av bosettingsbehovet en gang per år gir for usikre styringsparametre.

## Punkt 2

Vi gir vår støtte til departementets primære forslag om at det er KS som skal ha ansvar for å utarbeide forslag til fordeling på kommuner innen et fylke. KS har i ovennevnte brev til departementet gikk uttrykk for at de er i mot bruk av tvang overfor kommunene. Som en konsekvens av dette finner vi det naturlig at KS selv er mer aktive og påtar seg et større ansvar i å fordele bosettingen i den enkelte kommune.

Det sekundære/alternative forslaget om at IMDi sender ut forslag til fordeling etter at KS og IMDi er blitt enige om fordelingen, vil etter vår oppfatning bidra til at KS "fritas" for ansvar. Vi er følgelig ikke enig i departementets alternative forslag.

Vi er enige med departementet i at kommunene ikke skal kunne knytte betingelser eller vilkår til bosetting. Samtidig ser vi det som positivt at kommunene kan gi uttrykk for sine ønsker, noe vi mener er av betydning for et godt samarbeid. Det er også vår erfaring at flykninger med spesielle hjelpebehov bør bosettes i kommuner med et forsvarlig og godt tjenestetilbud. For å sikre at denne gruppens rettigheter og behov blir etterfulgt, er det etter vår mening særdeles viktig at det foretas en grundig, forberedende utredning av kommunens (og eventuelt bydelens) hjelpetilbud.

## Punkt 3

Vi anser dette punkt 3 som et viktig punkt i den nye ordningen. Vergeforeningen er av den oppfatning at departementet har en god begrunnelse for hvorfor der er behov for en tilvisningsrett for fylkesmannen. (For de enslige mindreårige viser vi også til Riksrevisjonens bemerkninger - som vi mener bør tillegges stor vekt)

Vi støtter departementet i at fylkesmennene gis en slik rett. Vi ser imidlertid også faren for strid kommunene i mellom dersom de skal komme sammen for å ta stilling til om de mener fordelingen er riktig (som påvist i KS høringsuttalelse). Dersom den nye ordningen skal bli bedre enn den nåværende, vil det måtte settes inn ressurser i utvikling og styrking av fylkesmannens rolle som formidler og forhandler. Videre må fylkesmannen kunnskaper om den enkelte kommune, inkludert kommunens erfaringer med bosetting av mindreårige flykninger og tiltak iverksatt overfor denne gruppen, underbygges.

## Punkt 4

Når fylkesmannen finner å måtte bruke sin tilvisningsrett, er det naturlig at fylkesmannen i samråd med IMDi kan forta en omfordeling av de tilviste flykningene ut fra fylkesmannens kunnskap om hva den enkelte kommune kan tilby. Dette forutsetter imidlertid inngående kunnskap om den enkelte kommunes muligheter og begrensninger i bosetting av flykninger fra fylkesmannens side.

## Punkt 5

Vi deler ikke departementets forslag om det er Fylkesmannen som "må sjekke ut med IMDi om bosettingsbehovet fortsatt er det samme eller blitt redusert siden forslaget om fordeling ble sendt ut".

Vi finner det derimot naturlig at IMDi pålegges en varslingsplikt overfor fylkesmannen dersom IMDi mener det blir/ikke blir det bosettingsbehovet som tidligere er meddelt fylkesmannen. IMDi må derfor være den aktive part i dette forholdet.

## Punkt 6

Hvis kommuner år etter år henviser til "tungtveiende grunner" uten å gjøre noe for å finne løsninger på eventuelle hindringer, bør fylkesmannen kunne legge tilsvarende mindre vekt på slike "tungtveiende grunner" når fylkesmannen skal fordele flyktninger til kommunene. Vi er følgelig enig med departementet i at fylkesmann gis mulighet til å foreta en overprøving i slike tilfeller. Samtidig bør det tas høyde for spesielt vanskelige strukturelle forhold som mangel på boliger i kommunene. I sitt høringsbrev viser KS under punkt 4 til at de er åpne for å kunne ha en forsterket rolle, i samarbeid med Husbanken, når det gjelder å hjelpe kommunene til å effektivisere arbeidet med å skaffe boliger til flyktninger. Dette er et forslag som vi anbefaler departementet å se nærmere på.

## Punkt 7

Når det gjelder de enslige mindreårige, er det vår oppfatning at fristen for kommunene til å bosette denne gruppen flyktninger bør reduseres til 2 måneder der det er mulig. Vi vil peke på at dette dreier seg om barn som ikke har sine nærmeste hos seg. Uansett hvor godt jobb (hjelpe)verger, mottak og/eller omsorgssenter gjør, vil denne gruppen være spesielt sårbar.

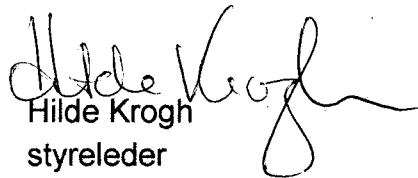
Denne fristen må imidlertid ikke gå utover det utredningsarbeidet som er nødvendig når kommunen skal finne et riktig botilbud til den enkelte mindreårige. Et slikt utredningsarbeid er særlig viktig for dem som er mellom 15 og 18 fordi mottakene i regelen ikke har samme kjennskap til den mindreårige som omsorgsentrene med flere ansatte.

## **Kapittel VII**

Vi er usikre på om reformen kan gjennomføres innenfor rammene til IMDi og fylkesmennene totalt sett. I tillegg til at det etter all sannsynlighet vil bli "en forskyvning" i økonomiske konsekvenser til fylkesmennenes "fordel" fordi noe av arbeidsmengden overføres til fylkesmennene, så må fylkesmannen, stilt overfor en utfordrende oppgave, etter vår oppfatning tilføres ytterligere ressurser med henblikk på utvikling av nødvendig kompetanse og kunnskap på området.

Samlet sett, er vi positive til at departementet ved sitt høringsforslag søker å øke tempoet i bosettingsprosessen. Dersom vi ser saksbehandlingstiden i UDI og bosettingstiden samlet, er den totale tidsbruken altfor lang – spesielt for de enslige mindreårige. Det er et stort behov for en betraktelig reduksjon i saksbehandlingstiden både hos UDI og hos aktørene involvert i bosettingsprosessen.

Med vennlig hilsen  
Vergeforeningen *Følgesvennen*

  
Hilde Krogh  
styreleder

John Hundven  
nestleder